

SVEA HOVRÄTT
Patent- och
marknadsöverdomstolen
Rotel 020109

PROTOKOLL
2016-10-26
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 11
Mål nr PMÖ 8051-16

RÄTTEN

Hovrättsråden Carl Josefsson och Göran Söderström, referent och protokollförare,
samt tf. hovrättsassessorn Filippa Exelin

FÖREDRAGANDE

Hovrättsfiskalen Axel Zacharoff

KLAGANDE

Adresstjänst Sverige AB, 556916-5094
Box 72
123 22 Farsta

Ombud: D.M.

MOTPART

Konsumentombudsmannen
Box 48
651 02 Karlstad

SAKEN

Interimistiskt vitesförbud m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens beslut 2016-09-08 i mål nr PMT 10427-16

Adresstjänst Sverige AB (Adresstjänst) har yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen ska upphäva Patent- och marknadsdomstolens beslut. Bolaget har i i Patent- och marknadsöverdomstolen åberopat i huvudsak samma omständigheter som i Patent- och marknadsdomstolen och dessutom gett in en artikel från Aftonbladet och ett utdrag från Skatteverkets hemsida.

Konsumentombudsmannen (KO) har motsatt sig att Patent- och marknadsdomstolens beslut ändras och anført i huvudsak följande. I stämmingsansökningen yrkade KO, även interimistiskt, att Adresstjänst vid vite skulle förbjudas respektive åläggas att utföra vissa marknadsföringsåtgärder. KO angav inte uttryckligen om vitet skulle vara ordinärt eller löpande och anförde inte heller något om storleken på vitet. KO anser att

Dok.Id 1308784

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00	08-561 675 09	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd2@dom.se www.patentochmarknadsoverdomstolen.se		

vitesföreläggandena enligt det överklagade beslutet är utformade på ett ändamålsenligt sätt såväl till formen som närt det gäller storleken på vitena.

Efter föredragning fattar Patent- och marknadsöverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2016-10-27)

Patent- och marknadsöverdomstolen ändrar Patent- och marknadsdomstolens beslut såvitt avser punkterna 1–3 i beslutet endast enligt följande:

1. För tiden till dess målet avgjorts eller annat förordnats förbjuds Adresstjänst Sverige AB vid vite av 1 000 000 kr att vid marknadsföring av tjänster för adressändring eller mot id-stöld använda något av följande påståenden eller andra påståenden med väsentligen samma innebörd.

- a) "Adressändra snabbt och enkelt",
- b) "Adressändring på nätet",
- c) "Adresstjänsten bistår med verkställandet av adressändringar/flyttanmälningar",
- d) "Bevakar ändringar i folkbokföringen",
- e) "Ska du flytta kan du anmäla Säker adressändring så att din post inte går förlorad till obehöriga",
- f) "Det är alltid viktigt att rätt post når rätt mottagare",
- g) "ID-stölder ökar kraftigt! Använd säker adressändring",
- h) "Nyhet! Säker adressändring är en tjänst för dig som kan utsättas för bedrägeri vid en obehörig flyttanmälan",
- i) "Skaffa Säker adressändring och undgå id-stöld vid flyttanmälan",
- j) "Genom Säker adressändring får du omedelbar koll på dina uppgifter i folkbokföringsregistret",
- k) "Genom Säker adressändring får du omedelbar koll om någon i bedrägligt syfte ändrar din folkbokföringsadress" och
- l) "Säker Adressändring har nu begränsat och förhindrat skadorna avsevärt. Du har också sparat mycket bekymmer".

2. För tiden till dess målet avgjorts eller annat förordnats förbjuds Adresstjänst Sverige AB vid vite av 1 000 000 kr att vid marknadsföring av tjänster för adressändring eller mot id-stöld genom faktura eller på annat sätt påstå att konsumenten är betalningsskyldig för en tjänst, när det inte föreligger en beställning som innebär en betalningsförpliktelse för konsumenten.

3. För tiden till dess målet avgjorts eller annat förordnats åläggs Adresstjänst Sverige AB vid vite av 1 000 000 kr att innan ett distansavtal ingås på en webbplats om tjänster för adressändring eller mot id-stöld klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat för en webbplats informera konsumenten om:

- a) de erbjudna tjänsternas huvudsakliga egenskaper,
- b) priset för tjänsterna och eventuellt tillkommande avgifter och skatter,
- c) att tjänsten som avser adressändring endast kan erhållas utan kostnad om konsumenten samtidigt köper en annan tjänst som ska skydda mot id-stöld eller mot att posten går förlorad till obehöriga samt
- d) Adresstjänst Sverige AB:s namn, organisationsnummer och telefonnummer.

Skälen för beslutet

Utgångspunkter för bedömningen

Enligt 23 § marknadsföringslagen (2008:486) får en näringsidkare vars marknadsföring är otillbörlig förbjudas att fortsätta med denna eller med någon annan liknande åtgärd. I 24 § samma lag anges att en näringsidkare som vid marknadsföring låter bli att lämna väsentlig information får åläggas att lämna sådan information. Ett förbud eller ett åläggande ska enligt 26 § förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Av 27 § framgår att sådana förbud eller ålägganden får beslutas interimistiskt.

Enligt 3 § lagen (1985:206) om viten ska ett vite fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens, dvs. den som vitesföreläggandet riktas mot, ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå

denne att följa föreläggandet. Vitet ska fastställas till ett bestämt belopp, om inte annat följer av 4 §.

I 4 § samma lag finns bestämmelser om löpande vite. I paragrafens första stycke anges att, om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, får vite föreläggas som löpande vite. Vitet ska bestämmas till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna.

I förarbetena till viteslagen anförs bl.a. att det är naturligt att löpande viten används med viss försiktighet. På det marknadsrättsliga området borde löpande vite inte, liksom på övriga områden, användas schablonmässigt, utan först efter en prövning i det enskilda fallet. Närmast torde löpande vite aktualiseras i situationer då det finns skäl att befara att näringsidkaren kan komma att åsidosätta domstolens beslut upprepade gånger. Näringsidkarens tidigare beteende, marknadens särskilda beskaffenhet och säljformen är exempel på sådant som kan inverka på denna bedömning. (Se prop. 1984/85:96 s. 51).

Patent- och marknadsöverdomstolens bedömning

Patent- och marknadsöverdomstolen instämmer i Patent- och marknadsdomstolens bedömning att det finns förutsättningar att interimistiskt förbjuda och ålägga Adress-tjänst i de avseenden som Patent- och marknadsdomstolen har beslutat. Det har inte heller framkommit några särskilda skäl för att förbuden och åläggandet inte ska förenas med vite.

Överdomstolen konstaterar att vite som regel ska fastställas till ett bestämt belopp, dvs. som ett ordinärt vite. Löpande vite bör användas med viss försiktighet. Av marknadsrättslig praxis framgår att det är förhållandevis sällan så sker (se t.ex. rättsfallet MD 2013:2).

För att löpande vite ska bli aktuellt bör det enligt överdomstolens mening normalt krävas att det finns skäl att befara att den som föreläggandet riktas mot kan komma att överträda vitesförbudet. Adresstjänst har, såvitt framgår av utredningen i målet, visserligen vid två tillfällen aktualiserats i tillsynsärenden hos KO, men däremot inte tidigare överträtt något vitesförbud. Den utredning som lagts fram i övrigt om bl.a. Adresstjänsts koppling till andra bolag, verksamma inom samma område, kan enligt överdomstolens bedömning inte anses tillräcklig för att bolaget nu ska föreläggas löpande vite. Vitena ska därför i stället föreläggas som ordinära viten. Patent- och marknadsöverdomstolens beslut ska alltså ändras i detta avseende.

Vitesbeloppet bör bestämmas till 1 000 000 kr för vart och ett av förbuden respektive för åläggandet.

Det saknas skäl att göra undantag från huvudregeln att Patent- och marknadsöverdomstolens beslut inte får överklagas (se 1 kap. 3 § tredje stycket lagen om patent- och marknadsdomstolar). Detta beslut får därför inte överklagas.

Göran Söderström
Protokollet uppvisat/